

EBA/GL/2021/17

17 декември 2021 г.

1. Насоки

относно определянето и отчетността
на наличните финансови средства
(НФС) на схемите за гарантиране на
депозитите (СГД)

1. Спазване на насоките и задължения докладване

Статут на настоящите насоки

1. Настоящият документ съдържа насоки, издадени съгласно член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 ¹. Съгласно член 16, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, компетентните органи и финансовите институции полагат всички усилия за спазване на насоките.
2. В насоките е представено становището на ЕБО за подходящите надзорни практики в Европейската система за финансов надзор или за това как следва да се прилага правото на Съюза в дадена област. Компетентните органи, както са определени в член 4, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, за които се отнасят тези насоки, трябва да ги спазват, като ги включат в практиките си по подходящ начин (напр. като изменят своята правна рамка или надзорни процеси), включително когато насоките са предназначени основно за институциите.

Изисквания за докладване

3. Съгласно член 16, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, най-късно до 31.03.2022 компетентните органи, предмет на настоящите насоки, трябва да уведомят ЕБО дали спазват или възнамеряват да спазват настоящите насоки, а в противен случай — да изложат причините за неспазването им. Ако в посочения срок не постъпи уведомление, ЕБО ще счита, че компетентните органи не спазват насоките. Уведомленията следва да се изпращат чрез подаване на формуляра, достъпен на уебсайта на ЕБО, като се посочи референтен номер „EBA/GL/2021/17“. Уведомленията трябва да се подават от лица, имащи подходящи правомощия да отчетат спазване от името на техните компетентни органи. Всяка промяна в статута на спазването също се докладва пред ЕБО.
4. Уведомленията се публикуват на уебсайта на ЕБО в съответствие с член 16, параграф 3.

¹ Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 година за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/78/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 12).

2. Предмет, обхват и определения

Предмет

5. В настоящите насоки се определят наличните финансови средства (НФС) съгласно член 2, параграф 1, точка 12 от Директива 2014/49/ЕС (Директива относно схемите за гарантиране на депозитите (ДСГД) в квалифицираните НФС (КНФС), които са внесени съгласно член 10, параграф 1 от посочената директива и следователно се вземат предвид с оглед на постигане на целевото равнище, както и други НФС, които не са внесени нито пряко, нито непряко, и следователно не се отчитат за постигането на целевото равнище. Освен това с настоящите насоки се разширяват изискванията за отчитане на финансовите средства на СГД към ЕБО съгласно член 10, параграф 10 от посочената директива.
6. Настоящите насоки имат за цел да осигурят хармонизирано прилагане на ДСГД по отношение на постигането на целевото равнище в ЕС. В тях са определени кои НФС отговарят на изискванията за постигане на целевото равнище на СГД. Не трябва обаче да се счита, че те определят кои средства са налични за всеки случай на намеса. При липсата на единни правила СГД в целия ЕС потенциално може да събират вноски от участващи кредитни институции по такъв начин, че да не е гарантирано последователното спазване на член 10, параграф 2 от ДСГД, т.е. че целевото равнище ще бъде постигнато в рамките на срока, посочен в същия член. Освен това различаващите се понятия за НФС, които се вземат предвид с оглед на постигане на целевото равнище, може да отслабят съгласуваността на данните, отчитани пред ЕБО съгласно член 10, параграф 10 от ДСГД, и по този начин да възпрепятстват прозрачността. Вследствие на това, в съответствие с член 26, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, ЕБО приема насоки по собствена инициатива, за да реши този проблем.

Обхват на прилагане

7. Настоящите насоки се прилагат от компетентните органи при определяне на равнището на КНФС, което се взема предвид с оглед на постигане на целевото равнище на СГД под техен надзор, и при отчитане на изискваната информация към ЕБО.
8. Когато една СГД се администрира от частен субект, компетентните органи следва да гарантират, че настоящите насоки се прилагат от такива СГД.

Адресати

9. Адресати на настоящите насоки са компетентните органи, посочени в член 4, параграф 2, подточки i) и iv) от Регламент (ЕС) № 1093/2010. Позоваванията на „компетентни органи“ в настоящите насоки се отнасят за двата вида органи, според случая, въз основа на

компетентностите, предоставени от приложимата национална рамка за прилагане на Директива 2014/49/ЕС.

Определения

10. Освен ако не е посочено друго, термините, използвани и определени в Директива 2014/49/ЕС, имат същото значение в настоящите насоки. В допълнение, за целите на настоящите насоки се прилагат следните определения:

Налични финансови средства (НФС)	означава всички парични средства, депозити и нискорискови активи на СГД, които могат да бъдат реализирани в срок, ненадхвърлящ посочения в член 8, параграф 1, и задължения за плащане до лимита, определен в член 10, параграф 3.
Възстановени суми	означава активи, които отговарят на определението за налични финансови средства, които СГД получава като следствие от правата, които е придобила въз основа на намеса на СГД.
Други НФС	означава всички налични финансови средства на СГД, които не са квалифицирани налични финансови средства (напр. заети средства).
Квалифицирани налични финансови средства (КНФС)	означава всички налични финансови средства, които са внесени от участващи в СГД кредитни институции или които произтичат от такива внесени средства съгласно член 10, параграф 1 от Директива 2014/49/ЕС.
Намеса на СГД	означава намеса, извършена от СГД, при която тя използва средства от СГД за целите, разрешени съгласно член 11 от ДСГД, например изплащане на гарантираните суми на вложителите (член 11, параграф 1), финансиране на реструктурирането (член 11, параграф 2), предотвратяване на неплатежоспособността на кредитна институция (член 11, параграф 3) или запазване на достъпа на вложителите до гарантираните депозити в рамките на национално производство по несъстоятелност (член 11, параграф 6).

3. Въвеждане

Дата на прилагане

11. Настоящите насоки се прилагат от 30.03.2022.

4. Определяне на КНФС и отчитане на средствата в СГД

4.1 Определяне на КНФС

12. Компетентният орган следва да гарантира, че СГД включва само КНФС, когато определя дали е достигнато целевото равнище съгласно член 10, параграф 2 от ДСГД.
13. За целите на настоящите насоки КНФС, които не са пряко внесени, а произтичат от внесени средства, следва да включват възстановени суми по един от двата метода, описани в раздел 4.2 и доход от инвестиции съгласно метода, описан в раздел 4.3.
14. За целите на настоящите насоки НФС може да се считат за КНФС само ако (извънредните) вноски, от които произтичат, са освободени от каквото и да е задължение на СГД да ги изплати при получаване на възстановени суми, например на участващите институции.
15. Компетентният орган следва да гарантира, че СГД разполага с подходящи системи за проследяване на произхода на средствата.

4.2 Третиране на възстановените суми във връзка с КНФС

16. СГД следва да разпределя възстановените суми на КНФС и на други НФС в съответствие с някой от двата единствено позволени подхода: подход А или подход Б.
17. Когато СГД не е компетентен орган, тя следва да информира компетентния орган за изборния от нея подход, преди да го приложи.
18. При подход А СГД следва:
 - а да разпределя входящите възстановени суми към други НФС, ако към този момент другите НФС са по-ниски от текущите задължения, отчетени съгласно насока 4.5, докато другите НФС станат равни на текущите задължения, и
 - б да разпределя входящите възстановени суми към КНФС, ако към този момент другите НФС са равни на текущите задължения, отчетени съгласно насока 4.5, или по-големи от тях, и
 - в по всяко време да преразпределя други НФС над текущите задължения, отчетени съгласно насока 4.5, към КНФС.

19. При подход Б СГД следва:

- а да документира степента на задължнялост, съответстваща на тази намеса на СГД, която представлява съотношението между общото задължение, поето от тази СГД за целите на тази намеса на СГД, разделено на общия размер на средствата, използвани при тази намеса на СГД, и
- б да документира общия сбор на възстановените суми, получени от свързаната процедура на неплатежоспособност от началото на тази намеса на СГД, и
- в да документира общия сбор на погасителните вноски за свързаното задължение от началото на тази интервенция на СГД, и
- г да определя „други НФС по намесата“, свързани с тази намеса на СГД, чрез умножаване на общия възстановен сбор (съгласно точка 19б) по най-актуалната степен на задължнялост (съгласно точка 19а), а след това изваждане на общите изплатени суми (съгласно точка 19в), и ако резултатът е отрицателен, той се заменя с нула, тъй като „другите НФС по за намесата“, не могат да бъдат с отрицателна стойност, след което
- д да определя другите НФС на СГД, равни на сбора на „други НФС по намесата“, свързани с всяка намеса на СГД (съгласно точка 19г).

20. Независимо кой от двата подхода избере СГД, във всеки един момент нивото на КНФС на СГД се определя чрез изваждане на „други НФС“ от НФС.

21. Независимо кой от двата подхода избере СГД, СГД следва да събере достатъчно вноски по ориентиран към бъдещето начин, така че:

- а полученото ниво на КНФС и други НФС да е достатъчно, за да бъдат погасени текущите задължения, отчетени съгласно раздел 4.5. от настоящите насоки, веднага щом тези задължения станат дължими, за да се спази приложимият краен срок по член 10, параграф 2 от ДСГД, и
- б след като се достигне целевото равнище за пръв път и след намесата на СГД, но преди крайния срок за повторно постигане на целевото равнище съгласно член 10, параграф 2 от ДСГД, обслужването на такива задължения само по себе си не води до спад на КНФС до по-малко от две трети от целевото равнище, и
- в ако СГД има текущо задължение след крайния срок за достигане на целевото равнище след намеса, обслужването на задължението само по себе си не води до намаляване на КНФС на СГД под целевото равнище.

4.3 Третиране на инвестиционния приход по отношение на КНФС

22. При условие че СГД реши да добави приходите си от инвестиционни дейности към НФС на СГД, тези приходи следва да се считат за КНФС, независимо от това дали първичната инвестиция е била финансирана с КНФС или други НФС.
23. СГД следва да разпределя загубите от инвестиции към КНФС.

4.4 Третиране на заеми между СГД

24. Средствата, които СГД отпуска на друга СГД в съответствие с член 12 от ДСГД, не следва да се отчитат към НФС, съответно и към КНФС или други НФС на СГД заемодател.
25. Средствата, които СГД заема от друга СГД в съответствие с член 12 от ДСГД, не следва да се отчитат към КНФС на СГД заемополучател. Ако отговарят на условията за класифициране като НФС, те следва да се считат за други НФС.
26. Когато СГД набира вноски, тя следва да взема предвид очакваната сума и момента, когато ще получи изплащане на заема, който е предоставила на друга СГД, в съответствие с условията му.

4.5 Отчетност пред ЕБО

27. За всяка СГД под негов надзор компетентният орган следва до 31 март всяка година да информира ЕБО за:
- а размера на гарантираните депозити и общия размер на НФС, както и КНФС, и други НФС на своята или своите СГД към 31 декември на предходната година, и
 - б текущите задължения, които са поети за целите на намеса или инвестиция по линия на СГД на тяхната СГД или СГД към 31 декември на предходната година. Тази цифра следва да изключва оперативните задължения на СГД, и
 - в алтернативните механизми за финансиране, с които разполага тяхната или техните СГД към 31 декември на предходната година, за достъп до допълнителна ликвидност, и
 - г текущите заеми на СГД (една или повече) към други СГД в съответствие с член 12 към 31 декември на предходната година, и
 - д избрания от техните СГД подход за разпределяне на възстановените суми в съответствие с Насока 4.2.

Приложение 1: Образец за отчитане за средствата на СГД

Основна информация	
Отчитащ се орган:	
Държава членка:	
Схема за гарантиране на депозити:	
Дата на подаване:	
Отчетна година:	
Валута	
[Само ако валутата не е евро]:	
Дата на обменния курс (ако не е 31 декември)	
Обменен курс	
Избран подход за разпределяне на възстановените суми	Подход А ☐ /Подход Б ☐ /все още не е определен ☐

Размер на средствата на СГД към 31 декември на отчетната година	Сума в хиляди EUR	[Само ако валутата не е евро]:
		Сума в местна валута (в хиляди)
Налични финансови средства		
от които: квалифицирани налични финансови средства (КНФС)		
други налични финансови средства (други НФС)		
Текущи задължения, поети за целите на интервенция или инвестиция по линия на СГД		
Гарантирани депозити		
Текущи заеми към други СГД в съответствие с член 12 от ДСГД		

Наличен алтернативен механизъм за финансиране	Възможни са няколко отговора
Задължително кредитиране от участващите банки	☐
Кредитна линия (или подобна) от централна банка	☐
Кредитна линия (или подобна) от правителството	☐
Кредитна линия (или подобна) от (търговска) банка(и)	☐
Други (моля, посочете)	Свободен текст